

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu: Edukacja ekologiczna

ZAKRES OGÓLNY

1. Cel programu

- 1) cel główny: Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju oraz podnoszenie kwalifikacji grup zawodowych mających największy wpływ na realizację polityk: ekologicznej, energetycznej i klimatycznej państwa;
- 2) cele szczegółowe:
  - a) upowszechnianie wiedzy z zakresu klimatu, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju,
  - b) kształtowanie zachowań prośrodowiskowych ogółu społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży,
  - c) aktywizacja społeczna – budowanie społeczeństwa obywatelskiego w obszarze klimatu, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.
  - d) edukacja i kształcenie kadr administracji publicznej w zakresie transformacji energetyczno-klimatycznej.

2. Wskaźniki osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pn.:

- 1) **Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno – promocyjnych oraz informacyjnych (liczba osób)**
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi **co najmniej 387 mln osób**
- 2) **Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjnych bezpośrednich (liczba osób)**
Wartość wskaźnika zawiera się w wartości wskaźnika głównego pn. Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno - promocyjnych oraz informacyjnych i obejmuje liczbę osób które były odbiorcami działań o charakterze bezpośrednio edukacyjnym
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi **co najmniej 65 mln osób.**
- 3) **Zasięg zrealizowanych, kompleksowych programów szkoleniowo-stażowych dla pracowników administracji publicznej w zakresie transformacji energetyczno-klimatycznej (liczba osób)**
Wartość wskaźnika zawiera się w wartości wskaźnika głównego i obejmuje liczbę absolwentów programu edukacyjno-stażowego, zatrudnionych w administracji publicznej przez okres co najmniej 4 lata od daty zakończenia uczestnictwa w programie – **co najmniej 90 osób.**

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi do 152 000 tys. zł
(dla bezzwrotnych form dofinansowania)

ZAKRES SZCZEGÓŁOWY

Część 1) Edukacja ekologiczna na lata 2021-2025

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2028 r., przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą **do 31.12.2025 r.**;
- 2) środki wydatkowane będą **do 31.12.2028 r.**

5. Terminy i sposób składania wniosków

Nabór wniosków odbywa się w trybie:

- 1) konkursowym – dla wniosków o dofinansowanie w formie dotacji;
- 2) ciągłym – dla wniosków o dofinansowanie w formie dotacji i o dofinansowanie w formie przekazania środków.

Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które zamieszczane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.

6. Koszty kwalifikowane

- 1) okres kwalifikowalności kosztów od 01.01.2021 r. do 31.12.2027 r., w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane;
- 2) koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że:
  - a) koszty muszą być bezpośrednio związane z projektem i niezbędne do jego realizacji; koszty muszą mieć charakter faktycznych przepływów finansowych, z wyłączeniem wolontariatu, o którym mowa w pkt 3),
  - b) wyłącza się koszty ponoszone przez Beneficjenta na rzecz podmiotów powiązanych podmiot powiązany – jest to podmiot powiązany osobowo lub kapitałowo, które to powiązania polegają na wzajemnych powiązaniach między beneficjentem lub osobami upoważnionymi do zaciągania zobowiązań w imieniu beneficjenta lub osobami wykonującymi w imieniu beneficjenta czynności związane z przeprowadzeniem procedury wyboru wykonawcy a wykonawcą, polegające w szczególności na:
    - uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej,
    - posiadaniu co najmniej 10% udziałów lub akcji,
    - pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta, pełnomocnika,
    - pozostawaniu w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa drugiego stopnia lub powinowactwa drugiego stopnia w linii bocznej lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.
  - c) koszty kategorii „Przygotowanie przedsięwzięcia”, mają zastosowanie wyłącznie w przypadku obiektów służących edukacji ekologicznej/wystaw/ekspozycji i obejmują w szczególności następujące koszty: opracowania wymaganych ekspertyz, projektów i kosztorysów planowanych prac,
  - d) wyłącza się koszty kategorii „Nabycie nieruchomości niezabudowanej, nieruchomości zabudowanej, zakup gruntu” oraz koszty wynajmu nieruchomości do realizacji działania określonego w ust. 7.5 pkt 3),
  - e) wysokość kosztów zarządzania przedsięwzięciem (w tym: koordynacja, koszty obsługi księgowej, czynsz, koszty telekomunikacyjne, opłaty pocztowe, materiały biurowe, sprzęt związany z zarządzaniem projektem) jest ograniczona, poprzez konieczność spełnienia łącznie, niżej wymienionych warunków. Kwota ta musi być jednocześnie mniejsza lub równa:
    - 20 % kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia

- 3% kosztu kwalifikowanego przedsięwzięcia + 250 tys. zł.
- f) koszty eksploatacyjne nabytych w ramach przedsięwzięcia środków trwałych, sprzętu i wyposażenia, mogą zostać uznane za kwalifikowane pod warunkiem, że są niezbędne do realizacji celów przedsięwzięcia,
  - g) w przypadku zamieszczania treści edukacyjnych w czasopismach własnych (wydawanych przez beneficjenta) lub dofinansowania działań edukacyjnych prowadzonych za pomocą wydawnictw prasowych, kwalifikowane ze środków NFOŚiGW są wyłącznie koszty usług poligraficznych w wysokości proporcjonalnej do udziału części edukacyjnej poświęconej klimatowi, ochronie środowiska i/lub zrównoważonemu rozwojowi,
  - h) wyłącza się dla działania określone w ust. 7.5 pkt 3) koszty związane z działalnością edukacyjną ośrodka tzn. koszty prowadzenia zajęć edukacyjnych, szkoleń, warsztatów, imprez edukacyjnych itp. (dopuszcza się finansowanie działań promocyjnych np. konferencja inauguracyjna/otwierająca, strona internetowa, spoty tv lub radiowe/filmy promocyjne),
- 3) wkład niepieniężny równoważny kosztowi kwalifikowanemu
    - a) w przypadku przedsięwzięć realizowanych przez podmioty posiadające status organizacji pozarządowej, zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, równoważnym kosztowi kwalifikowanemu wkładem niepieniężnym mogą być nieodpłatne świadczenia wolontariuszy na rzecz projektu zgodnie z Działem III ww. ustawy, do wysokości 10% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia,
    - b) wartość tych świadczeń wyliczana jest na podstawie udokumentowanego czasu przepracowanego dobrowolnie i nieodpłatnie na rzecz projektu oraz z uwzględnieniem średniej stawki godzinowej lub dziennej występującej na rynku za dany rodzaj pracy,
    - c) dokumentem potwierdzającym wysokość wkładu niepieniężnego w postaci bezpłatnych świadczeń wolontariuszy jest umowa pomiędzy wolontariuszem, a korzystającym oraz karty prac wykonywanych przez poszczególnych wolontariuszy,
    - d) świadczenia wolontariuszy stanowiące wkład niepieniężny pomniejszają limit, o którym mowa w pkt 2) lit. e) i nie podlegają refundacji ze środków NFOŚiGW.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

Zarząd NFOŚiGW, przed każdym naborem, na podstawie programu priorytetowego zatwierdza jego szczegółowe warunki, w szczególności tematykę, rodzaje przedsięwzięć, zasięg przedsięwzięcia i rodzaje beneficjentów.

7.1 Formy dofinansowania

- 1) dotacja;
- 2) przekazanie środków.

7.2 Intensywność dofinansowania

- 1) dofinansowanie w formie dotacji:
  - a) do 100% kosztów kwalifikowanych dla parków narodowych,
  - b) do 95% kosztów kwalifikowanych dla podmiotów, które złożyły wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć o szczególnym znaczeniu dla realizacji polityki ministra sprawującego nadzór nad NFOŚiGW, z wyjątkiem parków narodowych, dla których intensywność dofinansowania pozostaje na poziomie określonym w punkcie 1) lit. a,
  - c) do 90% kosztów kwalifikowanych dla podmiotów posiadających status organizacji pozarządowej, zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz jednostek sektora finansów publicznych innych niż pjb i parki narodowe,
  - d) do 70% kosztów kwalifikowanych dla pozostałych podmiotów;
- 2) dofinansowanie w formie przekazania środków – do 100% kosztów kwalifikowanych.

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) w przypadku przedsięwzięć pkt. 1, 2a), 2b), 2c), 2d), 2f), 2i) i 3 ust. 7.5, przedsięwzięcie ma zasięg ogólnopolski, tj. zapewnia możliwość dostępu/udziału odbiorców z 16 województw z wyjątkiem przedsięwzięć, dla których w ogłoszeniu o naborze określono szczegółowe wymagania dotyczące zasięgu;
- 2) w przypadku przedsięwzięć pkt. 2e), 2g) i 2h) ust. 7.5, przedsięwzięcie ma zasięg ponadregionalny, tj. zapewnia możliwość dostępu/udziału odbiorców z co najmniej 3 województw z wyjątkiem przedsięwzięć, dla których w ogłoszeniu o naborze określono szczegółowe wymagania dotyczące zasięgu;
- 3) w przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, musi być ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy de minimis;
- 4) w przypadku dofinansowania w formie dotacji oraz w formie przekazania środków, minimalna, wnioskowana kwota dofinansowania ze środków NFOŚiGW wynosi 100 tys. zł, z wyjątkiem konferencji i wydawnictw prasowych, dla których nie ustala się minimalnej, wnioskowanej kwoty dofinansowania;
- 5) w przypadku dofinansowania działań edukacyjnych prowadzonych za pomocą wydawnictw prasowych, minimalny, wymagany nakład wynosi 2 tys. egzemplarzy w formie drukowanej. Wyjątek stanowią czasopisma z aktualnie obowiązującego wykazu czasopism naukowych (lista tych czasopism stanowi załącznik do komunikatu ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego i nauki w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych), wydawnictwa w całości poświęcone klimatowi, ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi (np. gospodarce wodno – ściekowej, gospodarce odpadami, energetyce, itp.) dla których nie ustala się minimalnego, wymaganego nakładu; wymaga się natomiast ich ogólnodostępnej publikacji w wersji elektronicznej;
- 6) sposób przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym określa rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a w zakresie tam nieuregulowanym, stosuje się odpowiednio Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z wyłączeniem § 2 ust. 3 pkt 1 oraz kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z zastrzeżeniem, iż w przypadku Kryterium Dostępu nr 12, o którym mowa w ust. 8, dla wniosków składanych przez państwowe jednostki budżetowe wymagane jest uzyskanie pozytywnej opinii ministra sprawującego nadzór nad NFOŚiGW w zakresie zasadności realizacji zadania, zgodnego z ust. 7.5.

7.4 Beneficjenci

Zarejestrowane na terenie Rzeczypospolitej Polskiej osoby prawne lub jednostki organizacyjne, którym prawo polskie przyznaje osobowość prawną, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, państwowe lub samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

O dofinansowanie nie może ubiegać się podmiot, jeśli:

- 1) został złożony wobec niego wniosek o ogłoszenie upadłości lub gdy pozostaje w stanie likwidacji, lub podlega zarządowi komisyjcznemu, lub zawiesił swoją działalność, lub jest przedmiotem postępowania o podobnym charakterze;
- 2) zostało wszczęte przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne;

- 3) którykolwiek z urzędujących członków organu zarządzającego, wnioskującego podmiotu, został prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego;
- 4) którykolwiek z urzędujących członków organu zarządzającego, wnioskującego podmiotu, został prawomocnie skazany za przestępstwo przekupstwa lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych;
- 5) jest osobą fizyczną, prowadzącą działalność gospodarczą, skazaną za przestępstwo, o którym mowa w punkcie 3) lub 4).

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

Przedsięwzięcia edukacyjne, przyczyniające się do zwiększania świadomości ekologicznej, rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, realizacji polityk: klimatycznej, ochrony środowiska, ekologicznej i energetycznej Polski oraz tworzenia/poprawy ekologicznych warunków życia, w szczególności w zakresie:

- ochrony i poprawy stanu atmosfery;
- ochrony zasobów przyrody (w tym różnorodności biologicznej) i krajobrazu;
- ochrony wód i zrównoważonej gospodarki wodnej;
- przeciwdziałania zmianom klimatu i zagrożeniom środowiska;
- adaptacji do zmian klimatu;
- bezpieczeństwa ekologicznego i energetycznego (w tym OZE), efektywności energetycznej i racjonalnego gospodarowania energią;
- zrównoważonego gospodarowania zasobami;
- gospodarki odpadami, w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ);
- promocji i poszerzania wiedzy na temat innowacyjnych rozwiązań i technologii służących realizacji celów zawartych w rządowych dokumentach strategicznych, dotyczących ww. obszarów;
- zrównoważonego rozwoju, w tym wzorców zrównoważonej konsumpcji;

i inne o szczególnym znaczeniu dla realizacji polityki ministra sprawującego nadzór nad NFOŚiGW

polegające na realizacji następujących rodzajów przedsięwzięć:

1) Działania wielonarzędziowe, w tym:

- a) **Programy aktywnej edukacji** – projekty, uwzględniające zespół powiązanych ze sobą interaktywnych działań, bezpośrednio angażujących odbiorcę, mające wpływ na trwały wzrost świadomości ekologicznej, wyzwalające długofalową aktywność odbiorcy w określonym obszarze tematycznym, realizowane z wykorzystaniem różnorodnych form i narzędzi edukacyjnych tradycyjnych oraz/lub innowacyjnych (m.in. warsztatów, szkoleń, szkoleń e-learningowych, zajęć w terenie, wydawnictw, konferencji, seminariów, spotkań, imprez edukacyjnych, konkursów, filmów, spotów, audycji radiowych, telewizyjnych i internetowych, produkcji pomocy dydaktycznych, narzędzi interaktywnych).
- b) **Kampanie informacyjno – edukacyjne** – projekty, uwzględniające zespół powiązanych ze sobą działań, bezpośrednio i pośrednio trafiające do odbiorcy, mające na celu poszerzenie świadomości, wiedzy i wykreowanie pożądanych postaw i zachowań u relatywnie największej liczby odbiorców, wykorzystujące głównie media tradycyjne i elektroniczne, wsparte różnorodnymi narzędziami aktywnej edukacji i promocji, docierające szeroko do odbiorcy (połączenie narzędzi wykorzystywanych w Programach aktywnej edukacji i w Kampaniach cross-mediowych).

2) Działania celowane – realizowane pojedynczo lub łącznie w sposób nierozdzielnie ze sobą powiązane. Działania upowszechniające i popularyzujące określone zagadnienia

tematyczne, kierowane do ogółu społeczeństwa oraz działania edukacji specjalistycznej, mające na celu wsparcie kompetencji grup mających największy wpływ na efektywne osiągnięcie celów zakładanych w programie, w tym:

- a) **Kampanie cross-mediowe** - projekty, uwzględniające działania wykorzystujące nośniki informacyjne szeroko docierające do odbiorcy takie jak media tradycyjne (telewizja, w tym idea placement, radio, prasa, outdoor, itp.) oraz elektroniczne (strona internetowa/portal/wortal, media społecznościowe, aplikacje mobilne, itp.) oraz inne działania o charakterze promocyjno - edukacyjnym.
  - b) **Produkcja i emisja (w telewizji, w radiu i w Internecie) filmów, spotów i cyklicznych programów telewizyjnych, radiowych lub internetowych**
  - c) **Edukacja ekologiczna prowadzona za pomocą wydawnictw prasowych**
  - d) **Konferencje i seminaria**
  - e) **Szkolenia i warsztaty**
  - f) **Studia podyplomowe**
  - g) **Produkcja i/lub zakup pomocy dydaktycznych**
  - h) **Konkursy i imprezy**
  - i) **Badania rynku**
- 3) **Budowa, rozbudowa, adaptacja, remont, wyposażenie i doposażenie obiektów służących edukacji ekologicznej** – działanie polegające na tworzeniu, wyposażaniu i doposażaniu centrów edukacyjnych, realizujących programy dotyczące klimatu, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, mające wpływ na unowocześnienie i uatrakcyjnienie oferty programowej obiektu lub regionu w dostosowaniu do odbiorców, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych. Obiekty służące edukacji ekologicznej – budynki, pomieszczenia, ścieżki edukacyjne, ogrody dydaktyczne, itp., położone na terenie należącym/będącym w dyspozycji podmiotu posiadającego program edukacyjny realizowany/planowany do realizacji w oparciu o te obiekty przy pomocy profesjonalnej kadry, przygotowanej do jego realizacji.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Do wniosków o dofinansowanie w formie dotacji stosuje się kryteria dostępu, kryteria jakościowe punktowe, kryteria jakościowe dopuszczające.

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru/konkursu ^{*)}		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie, wymagane załączniki		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5.	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów		
7.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		

8.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9.	Realizacja przedsięwzięcia nie jest zakończona przed dniem złożenia wniosku		
10.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
11.	Forma, wysokość i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym		
12.	Wniosek uzyskał pozytywną opinię ministra sprawującego nadzór nad NFOŚiGW w zakresie zasadności realizacji przedsięwzięcia/zadania (kryterium konieczne do spełnienia przez państwowe jednostki budżetowe oraz w przypadku określenia wymogu uzyskania ww. opinii w Ogłoszeniu o naborze).		

*) szczegółowe wymagania dotyczące spełnienia kryterium może zawierać ogłoszenie o naborze/konkursie

KRYTERIA JAKOŚCIOWE PUNKTOWE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	WYNIK OCENY
I.	ZASADNOŚĆ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA	
1.	Ocena rozpoznania zgodności przedsięwzięcia z potrzebami grup docelowych	0-5 pkt
<p>Celowość realizacji w kontekście zdiagnozowanych potrzeb grup docelowych i tematyki określonej w naborze.</p> <p>Zasady oceny:</p> <p>Ocenię podlega właściwa i rzetelna analiza sytuacji istniejącej oraz dokonana i wykazana przez Wnioskodawcę identyfikacja problemów, oparta na wiarygodnych danych, takich jak właściwie dobrane badania ogólnodostępne i badania własne; prawidłowość sformułowania celów, adekwatnie do zdiagnozowanych problemów, rozpoznanie i uwzględnienie rzeczywistego zapotrzebowania na działania edukacyjne o tematyce określonej w naborze; sposób doboru i uzasadnienie doboru grupy celowej ze względu na zidentyfikowany problem;</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku.</i></p>		
2.	Ocena wartości merytorycznej	0-42 pkt
2.1.	Zgodność zakresu przedsięwzięcia z programem priorytetowym, warunkami naboru, poziom adekwatności i atrakcyjności zaproponowanych form, metod, narzędzi edukacyjnych do zidentyfikowanych potrzeb edukacyjnych, specyfiki grupy celowej i tematyki określonej w naborze, w kontekście realizacji założonych celów edukacyjnych;	0-20 pkt
<p>W szczególności, w ocenie poszczególnych rodzajów przedsięwzięć pod uwagę bierze się następujące elementy:</p> <p>1) Działania wielonarzędziowe:</p> <p>1.1. Programy aktywnej edukacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poruszane zagadnienia tematyczne (zgodność z tematyką naboru, istotność i aktualność oraz zawartość merytoryczna przekazywanych treści) – do 8 pkt – atrakcyjność i adekwatność zastosowanych narzędzi edukacyjnych – do 4 pkt – angażowanie i bezpośrednie uaktywnianie uczestników działań – do 8 pkt <p>1.2. Kampanie informacyjno – edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poruszane zagadnienia tematyczne i plan kampanii (zgodność z tematyką naboru, istotność i aktualność oraz zawartość merytoryczna przekazywanych treści) – do 8 pkt – atrakcyjność i kompleksowość zastosowanych narzędzi (szczególnie w odniesieniu do celu projektu) – do 4 pkt – angażowanie i bezpośrednie uaktywnianie uczestników działań – do 4 pkt – adekwatność wykorzystanych kanałów informacyjnych – do 4 pkt 		

2) Działania celowane

2.1. Kampanie cross-mediowe:

- scenariusze (plan kampanii i poruszane zagadnienia tematyczne (zgodność z tematyką naboru, istotność i aktualność oraz zawartość merytoryczna przekazywanych treści) – do 8 pkt
- dobór kanałów/nośników informacyjnych i liczby oraz czasów emisji – do 4 pkt
- atrakcyjność i adekwatność zastosowanych form medialnych – do 4 pkt
- kompleksowość i różnorodność wykorzystanych kanałów informacyjnych – do 4 pkt

2.2. Produkcja i emisja (w telewizji, radiu i w Internecie) filmów, spotów i cyklicznych programów telewizyjnych, radiowych lub internetowych:

- scenariusz (zgodność z tematyką naboru, poruszane zagadnienia tematyczne, istotność i aktualność oraz zawartość merytoryczna przekazywanych treści) – do 8 pkt
- sposób/forma realizacji – do 4 pkt
- dostosowanie nadawcy do grupy odbiorców, liczba emisji i rodzaj nadawcy - 8 pkt

2.3. Edukacja ekologiczna prowadzona za pomocą wydawnictw prasowych:

- poruszane zagadnienia tematyczne (zgodność z tematyką naboru, istotność i aktualność poruszanych zagadnień tematycznych oraz zawartość merytoryczna przekazywanych treści) – do 10 pkt
- sposób dystrybucji (dostępność) – do 6 pkt
- atrakcyjność formy wydawniczej – do 4 pkt

2.4. Konferencje i seminaria:

- program konferencji/seminarium – do 10 pkt
- ranga, skala i znaczenie dla realizacji celów strategicznych Państwa / ministra sprawującego nadzór nad NFOŚiGW / Programu priorytetowego Edukacja ekologiczna - do 6 pkt
- klucz doboru uczestników – do 4 pkt

2.5. Szkolenia i warsztaty:

- program szkoleń/ warsztatów/ e-learningu, itp. – do 10 pkt
- klucz doboru uczestników – do 6 pkt
- dostępność dla potencjalnych uczestników – do 2 pkt
- kaskadowy efekt działań – do 2 pkt

2.6. Studia podyplomowe:

- program nauczania – do 10 pkt
- klucz doboru uczestników – do 5 pkt
- dostępność dla potencjalnych uczestników – do 5 pkt

2.7. Produkcja i/lub zakup pomocy dydaktycznych

- poruszane zagadnienia tematyczne – do 10 pkt
- atrakcyjność zastosowanej formy – do 5 pkt
- sposób dystrybucji – do 5 pkt

2.8. Konkursy

- poruszane zagadnienia tematyczne – do 8 pkt
- skala i ranga konkursu – do 6 pkt
- regulamin konkursu – do 6 pkt

2.9. Imprezy

- program imprezy – do 8 pkt
- skala i ranga imprezy – do 6 pkt
- angażowanie różnych grup wiekowych – do 6 pkt

2.10. Badania rynku

- ranga, skala i znaczenie dla realizacji celów strategicznych Państwa / ministra sprawującego nadzór nad NFOŚiGW / Programu priorytetowego Edukacja ekologiczna – do 8 pkt
- sposób dotarcia/dostępność dla potencjalnych uczestników – do 6 pkt
- klucz doboru uczestników – do 6 pkt

3) Budowa, rozbudowa, adaptacja, remont, wyposażenie i doposażenie obiektów służących edukacji ekologicznej

- uzasadnienie potrzeby realizacji projektu w odniesieniu do realizowanego programu edukacyjnego – do 10 pkt
- wpływ realizacji projektu na atrakcyjność oferty edukacyjnej obiektu oraz regionu – do 8 pkt

– dopasowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych – do 2 pkt.		
2.2.	Wartość poznawczo-edukacyjna przedsięwzięcia	0-15 pkt
<p>Rzetelność i rozwojowy charakter projektu.</p> <p>Zasady oceny: poprawność metodyczna i merytoryczna zgodnie z najnowszą, dostępną wiedzą – do 10 pkt komplementarność proponowanych działań (porównanie z istniejącą ofertą edukacyjną oraz projektami edukacyjnymi o podobnej tematyce i charakterze, realizowanymi na terenie planowanych działań w dniu składania wniosku lub planowanych do realizacji w tym samym czasie, co projekt objęty wnioskiem) – do 5 pkt</p>		
2.3.	Sposób promocji oraz unikalność sposobu przekazu wiedzy/informacji	0-7 pkt
<p>Nowoczesne podejście do prowadzenia działań edukacyjnych i sposób promocji projektu.</p> <p>Zasady oceny: wykorzystanie nowoczesnych technologii przekazu informacji, kreatywność – do 5 pkt zapropionowane narzędzia promocyjne – do 2 pkt</p>		
<i>Negatywna ocena w kryteriach 2.1 lub 2.2 (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku.</i>		
3.	Wpływ na realizację wskaźników programu priorytetowego i monitorowanie	0-3 pkt
<p>Zakres i efekty planowanego przedsięwzięcia; wiarygodna, rzetelnie skalkulowana planowana liczba odbiorców; sposób monitorowania realizacji przedsięwzięcia oraz weryfikacji uzyskanych rezultatów.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku.</i></p>		
Suma punktów w obszarze I		50
<i>(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 50 % możliwych do uzyskania punktów, czyli 25 pkt)</i>		
II.	WYKONALNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘCIA	
1.	Ocena realności skutecznego wdrożenia przyjętego rozwiązania	0-11 pkt
<p>Przejrzystość i spójność opisu zaplanowanych działań z danymi w pozostałych częściach formularza wniosku (m.in. w harmonogramie rzeczowo – finansowym, tabeli efektów, załącznikach). Komplementarność i realność zaplanowanych działań przy zakładanych zasobach i środkach.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku.</i></p>		
2.	Doświadczenie Wnioskodawcy	Max 9 pkt

Doświadczenie w realizacji przedsięwzięć w ciągu ostatnich 5 lat; kwalifikacje i kompetencje członków zespołu realizującego przedsięwzięcie, eksperci.

Zasady oceny:

0 pkt – Wnioskodawca w ciągu 5 lat, poprzedzających złożenie wniosku, nie zakończył pozytywnie realizacji minimum 2 przedsięwzięć edukacyjnych o tematyce zbliżonej do wnioskowanego przedsięwzięcia, o tym samym charakterze oraz koszcie całkowitym nie mniejszym niż 100 000,00 zł *

ORAZ

Wnioskodawca nie potwierdza dysponowania aktualnie co najmniej jednym ekspertem merytorycznym z dziedziny objętej wnioskiem. Żaden członek zespołu realizacyjnego nie ma doświadczenia w realizacji co najmniej dwóch przedsięwzięć edukacyjnych, o tym samym charakterze oraz koszcie całkowitym nie mniejszym niż 100 000,00 zł*.

3 pkt – Wnioskodawca w ciągu 5 lat, poprzedzających złożenie wniosku, nie zakończył pozytywnie realizacji minimum 2 przedsięwzięć edukacyjnych o tematyce zbliżonej do wnioskowanego przedsięwzięcia, o tym samym charakterze oraz koszcie całkowitym nie mniejszym niż 100 000,00 zł *

ORAZ

Wnioskodawca potwierdza dysponowanie aktualnie co najmniej jednym ekspertem merytorycznym z dziedziny objętej wnioskiem lub co najmniej jeden członek zespołu realizacyjnego ma doświadczenie w realizacji co najmniej dwóch przedsięwzięć edukacyjnych, o tym samym charakterze i oraz koszcie całkowitym nie mniejszym niż 100 000,00 zł*.

6 pkt – Wnioskodawca w ciągu 5 lat, poprzedzających złożenie wniosku, zakończył pozytywnie realizację minimum 2 przedsięwzięć edukacyjnych o tematyce zbliżonej do wnioskowanego przedsięwzięcia, o tym samym charakterze oraz koszcie całkowitym nie mniejszym niż 100 000,00 zł*

LUB

Wnioskodawca potwierdza dysponowanie aktualnie co najmniej jednym ekspertem merytorycznym z dziedziny objętej wnioskiem i co najmniej jeden członek zespołu realizacyjnego ma doświadczenie w realizacji co najmniej dwóch przedsięwzięć edukacyjnych, o tym samym charakterze oraz koszcie całkowitym nie mniejszym niż 100 000,00 zł*.

9 pkt – Wnioskodawca w ciągu 5 lat, poprzedzających złożenie wniosku, zakończył pozytywnie realizację minimum 2 przedsięwzięć edukacyjnych o tematyce zbliżonej do wnioskowanego przedsięwzięcia, o tym samym charakterze oraz koszcie całkowitym nie mniejszym niż 100 000, 00 zł* i potwierdza dysponowanie aktualnie co najmniej jednym ekspertem merytorycznym z dziedziny objętej wnioskiem oraz co najmniej jeden członek zespołu realizacyjnego ma doświadczenie w realizacji co najmniej dwóch przedsięwzięć edukacyjnych, o tym samym charakterze oraz koszcie całkowitym nie mniejszym niż 100 000,00 zł*.

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) nie powoduje odrzucenia wniosku.

* kwota 100 000,00 zł nie dotyczy dofinansowania konferencji, jako samodzielnego działania, dla którego ogłoszono nabór

Suma punktów w obszarze II <i>(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 50 % możliwych do uzyskania punktów, czyli 10 pkt)</i>	20
--	-----------

III	EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA	
1.	Ocena niezbędności zakresu przedsięwzięcia dla osiągnięcia efektu ekologicznego	Max 10 pkt

Kwalifikowalność kosztów, ich niezbędność, zasadność realizacji poszczególnych działań przewidzianych w projekcie pod względem merytorycznym, rzetelne uzasadnienie zaplanowanych kosztów.

Zasady oceny:

0 pkt – mniej niż 70% zaplanowanych kosztów stanowią koszty kwalifikowane, niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane, z podaniem kosztów jednostkowych

3 pkt – co najmniej 70% zaplanowanych kosztów stanowią koszty kwalifikowane, zgodnie z programem priorytetowym, niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane, z podaniem kosztów jednostkowych

6 pkt – co najmniej 80% zaplanowanych kosztów stanowią koszty kwalifikowane, zgodnie z programem priorytetowym, niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane, z podaniem kosztów jednostkowych

10 pkt – co najmniej 90% zaplanowanych kosztów stanowią koszty kwalifikowane zgodnie z programem priorytetowym, niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane, z podaniem kosztów jednostkowych

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku.

2.	Ocena wysokości kosztów w poszczególnych pozycjach harmonogramu rzeczowo-finansowego	Max 20 pkt
----	--	------------

Odpowiedni poziom kosztów do specyfiki i złożoności zadań przewidzianych w projekcie, wysokość zaplanowanego budżetu w stosunku do skali zaplanowanych działań i efektu. Ocena dokonywana jest w porównaniu z innymi projektami, złożonymi w naborze, w odniesieniu do standaryzowanej tabeli kosztów jednostkowych, zamieszczonej wraz z ogłoszeniem informacji o naborze. UWAGA: nie ocenia się kosztów w pozycji uznanych za niezasadne w ramach kryterium nr III.1.

Zasady oceny:

0 pkt – mniej niż 50% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, których wysokość jest adekwatna do realizowanych działań

4 pkt – co najmniej 50% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, których wysokość jest adekwatna do realizowanych działań

8 pkt – co najmniej 60% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, których wysokość jest adekwatna do realizowanych działań

12 pkt – co najmniej 70% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, których wysokość jest adekwatna do realizowanych działań

16 pkt – co najmniej 80% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, których wysokość jest adekwatna do realizowanych działań

20 pkt – co najmniej 90% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, których wysokość jest adekwatna do realizowanych działań

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku.

Suma punktów w obszarze III <i>(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 50% możliwych do uzyskania punktów, czyli 15 pkt)</i>		Max 30 pkt
Suma punktów z oceny w obszarach I-III <i>(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny wynosi 60% możliwych do uzyskania punktów, czyli 60 pkt)</i>		Max 100 pkt

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
I.	OCENA FINANSOWA Dotyczy:		

	wszystkich wniosków o udzielenie dotacji na realizację przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym (gdy ponad 50% kosztów kwalifikowanych stanowią koszty inwestycyjne), jeśli wniosek został złożony przez podmiot nienależący do sektora finansów publicznych		
1.	Analiza bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy		
<p>Zasady oceny:</p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Kryterium jest oceniane pozytywnie, o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej.</p> <p>Negatywna ocena kryterium nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena kryterium nr 2 jest pozytywna.</p>			
2.	Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy – w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej.		
<p>Zasady oceny:</p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami), zgodnie z Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie stanowiącą załącznik do programu. Kryterium jest oceniane pozytywnie, o ile z oceny prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy wynika, iż nie znajdzie się on w złej sytuacji finansowej i jest w stanie zapewnić wykonalność i trwałość finansową oraz zbilansowanie źródeł finansowania projektu.</p> <p>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku niezależnie od wyników oceny kryterium nr 1.</p>			
II.	OCENA DOPUSZCZALNOŚCI POMOCY PUBLICZNEJ		
1.	Dopuszczalność pomocy publicznej zgodnie z przepisami o pomocy de minimis		
<p>Zasady oceny:</p> <p>Ocena występowania oraz dopuszczalności wnioskowanej pomocy publicznej pod kątem jej zgodności z przepisami o pomocy de minimis.</p> <p>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku.</p>			

9. Postanowienia dodatkowe

- 1) Do niniejszego programu priorytetowego mają zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” oraz „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.
- 2) Program priorytetowy „Edukacja ekologiczna”, jako stabilna, długoletnia oferta ma charakter ramowy, tj. przewiduje ogólne obszary tematyczne, obszerny zakres narzędziowy oraz ogólnie określoną, szeroką grupę podmiotów, które mogą ubiegać się o środki na realizację projektów edukacyjnych.
- 3) Zakres merytoryczny oferty wynika z bieżących potrzeb w odniesieniu do kształtowania polityki klimatycznej, ochrony środowiska, ekologicznej i energetycznej Polski oraz postaw społeczeństwa, co zapewnia elastyczność i aktualność oferty programowej, a jednocześnie zapobiega powielaniu działań, przesyleniu rynku, a z drugiej strony wykluczeniu niektórych grup odbiorców czy pominięciu istotnych zagadnień związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem.

NFOŚiGW corocznie, przed ogłoszeniem naboru wniosków, może przeprowadzać szerokie konsultacje dotyczące tematyki, rodzajów przedsięwzięć oraz zasięgu i rodzajów beneficjentów.

- 4) W przypadku wniosków składanych w trybie konkursowym selekcja wniosków odbywa się w oparciu o niezależną, rzetelną i obiektywną ocenę ekspercką, uwzględniającą porównanie wszystkich wniosków w danej kategorii w aspekcie ich zasadności, wykonalności i efektywności kosztowej.